

Ongar privatiseringar - takk

Skulu vit ganga eftir úrslitinum av veljarakanningini, so er føroyingar meirilutin av Føroya fólki ímóti at almennar tænastur verða latnar privatum fyrítøkum at reka. Umleið ein triðingur heldur, at tær framhaldandi skulu skipast sum almennar tænastur

SVEINUR TRÓNDARSON

Flestu føroyingar vilja hava at tær almennu tænasturnar skulu framhaldandi verða almennar.

Triði hvør føroyingur sigur, sambært veljarakanningini, at tænasturnar í framtíðini skulu halda fram sum er.

Afturat hesum siga 14 prosent av føroyingum, at tær skulu verða almennar, men at vit skulu gjalda brúkaragjald.

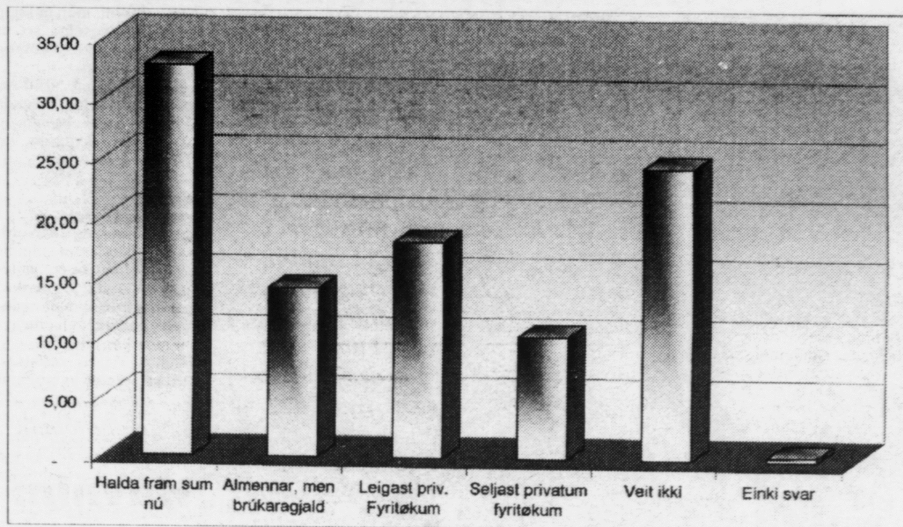
Hinvegin siga 18 prosent av føroyingum, at tær skulu leigast privatum fyrítøkum og 10 prosent at tær skulu seljast provatum fyrítøkum.

Tey eldru ímóti

Hyggja vit eftir hvør tað er, sum er fyri og hvør er ímóti privatiseringum, so siggja vit, at tað serliga eru tey eldru, sum eru ímóti privatisering, meðan tað yngra ættarliðið er meira áhugað at lata privatum fyrítøkum almennu tænasturnar at reka.

Hinvegin so skal eisini sigast, at ein stórir partur av teimum eldru ikki hevur tíkið stöðu til, hvørt privatar fyrítøk skulu yvirtaka almennar tænastur, so ella so.

24 prosent av teimum spurdu vóru í iva, og í tí



hólkunum vígað tey eldru tungt.

Vágamenn «minst ímóti»

Verður hugt eftir, hvussu býtið fellur í teimum ymsu valdømunum, so sæst at tað serliga eru veljararnir úr Vágoyinni, sum eru fyrir privatisering.

Hetta samsvarar eisini við úrslitið av løgtingsvalinum, tí har fingur borgarligu flokkarnir, Fólka- og Sambandsflokkarnir sínar menn valdar, meðan teir báðir vinstraflokkarnir, Javnaðar- og Tjóðveldisflokkurin ikki hava so stóra undirtøku í Vágum.

Somuleiðis eru eysturoy-

ingar eisini sinnaðir at lata privatar fyrítøk yvirtaka almennar tænastur.

Borgarligu flokkarnir fyrir

Sum nevnt omanfyri, so eru tað teir borgarligu flokkarnir, sum serliga tala fyrir, at tað almenna skal yvirtaka privatar tænastur.

Fólkafloksveljararnir eru teir, sum tala mest fyrir at selja til privatar fyrítøk, meðan sambandsveljararnir heldur vilja leiga til privatar fyrítøk.

Tað, sum í veljarakanningini kanska er mest áhugavert, er at Tjóðveldisveljararnir eisini eru rímliga javnt býttir, hvørt teir

vilja hava privatiseringar ella ikki.

Flokkurin hevur í valstríðnum sagt, at teir eru ímóti privatiseringum, men hevur í samgonguskjalinum, teir hava gjørt við Sjálvstýrisflokkinn og við Fólkaflokkinn gingið við til privatiseringar.

Hvat kann privatisera

Hugsu vit um, hvørji øki eru eignaði til privatisering, so er Strandferðslan eitt gott boð og tað er røktartænastan eisini.

Í londunum kring okkum hava stórar fyrítøk yvirtikið eitt nú eldrarøkt og í nøkrum førum við góðum úrslitum.

Men í øðrum førum hevur úrslitið verið alt annað enn gott.

Í Svøríki var eitt dømi, har eitt felag hevði misrøkt sínar skyldur og tað við lít.

Hugsu vit aftur um Strandferðsluna, so verður bara tann parturin, sum ber seg fíggarliga, privatiseraður.

Útáðaraðgini hava krav uppá sømiligar tænastur til »rættar prísir« og tað er eitt ivamál, um ein privat hevði megna at halda eitt nú rutuna til Svinoyar gangandi á núverandi príslegu.

Á solidariskum grundarlag

Veljararnir - og serliga kvinnurnar - halda at tað er ein almenn uppgáva at skipa pensjónirnar í Føroyum. Umleið helmingurin av føroyingum heldur, at pensjónirnar skulu skipast á solidariskum grundarlag.

SVEINUR TRÓNDARSON

Ein pensjón er ein almenn pensjón og ikki ein privat trygging.

Tað má verða niðurstøðan eftir at veljararnir eru spurdir um hvussu pensjónirnar skulu skipast í framtíðini.

Serliga eru tað kvinnurnar, sum halda tað verða best, sum er.

58 prosent av teimum, sum eru fyrir at tryggingarnar verða á solidariskum grundarlag eru kvinnur.

Hinvegin eru 52 prosent av teimum, sum eru fyrir privatum tryggingum menn.

Tey yngru fyrir

Tað er so stórir meiriluti fyrir solidariskum tryggingum, so er sjálvandi torført

at siga, í hvør er mest áhugað fyrir privatum tryggingum, men eftir øllum at døma, so er tað yngra ættarliðið, sum er fyrir privatum tryggingum, meðan tey eldru eru meira afturhaldandi.

Býtt á valdømir, so eru tað enn einaferð vágamenn og hesaferð eisini sandoyingar, sum eiga størstu undirtøkuna fyrir privatum tryggingum.

Størst mótstøða í Norðoyggjum

Hinvegin eru norðoyingar teir, sum eru heitastir fyrir solidariskum tryggingum.

Sætti hvør veljari úr norðoyggjum er fyrir solidariskum tryggingum meðan bert annar hvør vil hava privatar

tryggingar. Restin av norðoyingum hevur ikki tíkið stöðu til henda spurning

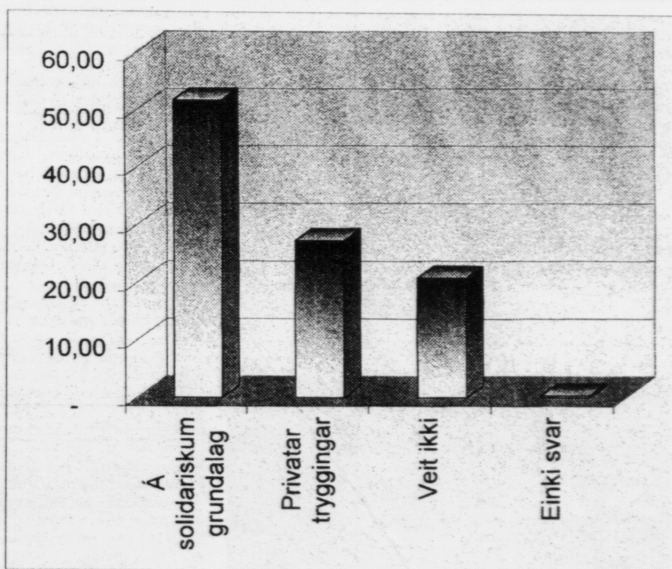
Fólkatryggingin

Í seinasta valskeiðið var eitt uppskot um fólkatrygging lagt fram, men tað fall sum kunnugt burtur, tá lógmaður útskrivaði løgtingsval.

Fólkaflokkurin sat tá, sum nú í samgongu, og tí er mikið hugsandi, at teir aftur hesaferð fara at arbeiða við hesum málinum.

Tað stendur ikki beinleiðis nevnt í samgonguskjalinum, men orðingin er so ljóðandi:

»Pensjónsøkið er afturútsigt og verður tíkið til viðgerar. Endamálið er at øllum verður veitt ein trygg og rættvís eftirløn. Nevndin,



sum er sett at kanna pensjónsøkið ger arbeiði sitt lúgt og úrslitið verður viðgjørt í samgonguni og neyðug stig verða tikin.

Rættiliga rúm orðing, men tað er eingin ivi um, at Fólkaflokkurin er áhugaður at fáa sitt uppskot aftur fyrir tingið.

So er spurningurin vara,

um Sjálvstýrisflokkurin og Tjóðveldisflokkurin taka undir við einum slíkum uppskoti tá til stykkis kemur.

Men politikararnir mugu tá hava í huga, at Føroya fólk er ikki áhugað í »ógvsligum broytingum« tá tað snýr seg um pensjónir. Tey halda ikki, at tað er

rætt at tey sum forvinna mest, skulu hava fyrirum. Tey vilja heldur hava, at tað almenna skal taka sær av pensjónunum og at tær skulu skipast á solidariskum grundarlag.